

21.9.2018

EOAK/3983/2018

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Pasi Pölönen

Esittelijä: Notari Eeva-Maria Tuominen

MAKSUSITOUMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA

1 KANTELU

Kantelija arvosteli Kansaneläkelaitoksen (Kela) menettelyä toimeentulotukea koskevassa asiassa. Kantelijan mukaan hänelle myönnettiin terveydenhuoltomenoihin maksusitoumus, jonka voimassaolo oli päättynyt ennen kuin 27.7.2018 annettu toimeentulotukipäätös saapui hänelle. Kantelija tiedusteli myös, miten hän voi saada syyskuun toimeentulotukioikeuteen perustuvat lääkkeet, kun maksusitoumus päättyi 31.7.2018.

2 SELVITYS

Kelan lakipalveluryhmä antoi selvityksen, jonka liikkeenä oli Kelan Keskisen vakuutuspiirin antama selvitys.

3 RATKAISU

Kantelijalle myönnettiin 27.7.2018 annetulla päätöksellä toimeentulotukea ajalle 1.7.–31.7.2018 yhteensä 1 100,92 euroa. Päätöksen liitteenä oli 31.7.2018 asti voimassa ollut sähköinen maksusitoumus apteekkiin. Päätös postitettiin kantelijalle niin, että se oli perillä 2.8.2018.

Kelan lakipalveluryhmä totesi selvityksessään, että asiakkaalle voidaan myöntää kertakäyttöinen lääkemaksusitoumus, jonka voimassaoloaikaa voidaan pidentää enintään 14 vuorokautta myöntöjakson päättymispäivän yli. Näin varmistetaan, että asiakas ehtii käyttää hänelle myönnetyn maksusitoumuksen.

Kelan Keskisen vakuutuspiirin selvityksestä ei ilmene, miksi kantelijalle ei myönnetty kertakäyttöistä lääkemaksusitoumusta, jonka voimassaoloaikaa olisi pidennetty myöntöjakson päättymispäivän 31.7.2018 yli. Vakuutuspiiri toteaa selvityksessään, että toimeentulotukihakemuksen voi tehdä jo noin kaksi viikkoa ennen sitä ajankohtaa, josta tukea haetaan. Esimerkiksi syyskuun hakemuksen voi tehdä jo elokuussa, jolloin päätös ja myös sähköinen maksusitoumus syyskuulle ehditään antamaan ajoissa, mikäli käytettävissä on kaikki ratkaisuun tarvittavat tiedot.

Eduskunnan oikeusasiamiehelle 10.9.2018 antamansa selvityksen jälkeen Kelan Keskinen vakuutuspiiri ratkaisi 11.9.2018 kantelijan Kelassa 4.9.2018 vireille tulleen toimeentulotukihakemuksen ja myönsi toimeentulotukea ajalle 1.8.–30.9.2018. Päätökseen sisältyi samalle ajalle annettu sähköinen maksusitoumus apteekkiin.

Toimeentulotukilain 1 §:n mukaan toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsestä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo.

Kun kysymys on henkilön tarvitsemista hänelle tarpeellisista lääkkeistä, on Kelan huolehdittava siitä, että toimeentulotukea koskevat myönteiset päätökset tehdään siten, että päätöksenteolla tai päätöksen voimassaoloajalla ei tosiasiasa rajoiteta toimeentulotuen hakijan oikeutta toimeentulotukeen.

Koska kantelija on selvityksen mukaan saanut 11.9.2018 annetulla päätöksellä maksusitoumuksen apteekkiin 30.9.2018 asti ja pystyy ostamaan syyskuun lääkkeet, ei kirjoitus anna aihetta puoleltani muuhun kuin että kiinnitän Kelan huomiota edellä todettuun. Tässä tarkoituksessa lähetän tämän päätökseni Kelalle tiedoksi.